

Hat megyés pusztázó

5. KIADVÁNY, 2019.

Tisztelt Olvasó!

Ön a „Pusztán hatan - Újratöltve” elnevezésű projekt kiadványát olvassa. Az alföldi tanyás térségek támponti levélszekrényeibe eljuttatott Pusztázó Hírmondó a Belügyminisztérium Nemzeti Bünmegelőzési Tanácsának támogatásával készült. Célja, hogy olyan bűn- és baleset-megelőzési információkat osszon meg a célközönséggel, melyek elősegíthetik a külterületen élő lakosok szubjektív közbiztonságérzetének erősítését.

Az „újság” hat megye - a Csongrád, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság - szakmai munkájának, együttműködésének eredményeként valósult meg. Reményeink szerint minden kedves olvasó talál benne érdeklődési körének megfelelő hasznos tartalmat a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkálatok idején.

Gémeskutak, mint a régi idők jelzőrendszerei

A Magyar Néprajzi Lexikon szerint a gémeskút uralkodó kúttípus volt egész Kelet- és Közép-Európában. Magyar nyelvterületen is ez volt a legelterjedtebb kútszerkezet. A legtöbb vidéken a gémeskút az udvarban állt, de több faluban vagy azok határában, valamint a nagyobb vízfogyasztású helyeken - például legelőkön - voltak közös használatú kutak is.

A messziről látható gémeskutakat elsősorban az Alföldön használták üzenetek továbbítására. A gémeskút feleresztésével jelezték a látótávolságra legeltető pásztoroknak a delelés, itatás, étkezés idejét. A tanyavilágban hasonló módon tudatták a napszámosokkal, mezei munkásokkal, hogy mehetnek ebédelni. A betyárvilágban is fontos szerepe volt a kút állásának illetve a vízmerő dézsa helyzetének, hiszen jelezni lehetett vele, ha pandúr vagy más hivatalos személy tartózkodott a tanyán, a csárda környékén.

(Forrás: Magyar Néprajzi Lexikon, delmagyar.hu)

A szép idő beköszöntével sokan indulnak sétálni, kirándulni. Előfordul, hogy a természet szépségeit egészen közelről akarjuk megcsodálni, vagy úgy véljük, nem ártunk azzal, ha a közeli védett területen szerezzük be az éves kamilla- illetve gombakészletünket, egy csokor szép virágot, vagy az ünnepi asztaldísz hozzávalóit. Egyesek kőhajításnyira becserkelve próbálnak fotót készíteni a madarakról. Jusson ilyenkor eszünkbe, hogy ezeken a helyeken sokkal körültekintőbben kell eljárunk! A védett területeken, így a **Hortobágyi Nemzeti Parkban** is speciális szabályok vannak érvényben.

A védett területen való tartózkodás szabályai - látogatás a Hortobágyi Nemzeti Parkban

Danyi Zoltán, az Oktatási és Turisztikai Osztály vezetője felhívja a figyelmet, hogy védett területen soha ne térjünk le a földutakról, kijelölt ösvényekről! Nem gyűjthetünk növényeket, állatokat, és nem is zavarhatjuk őket élőhelyükön, táplálkozók, pihenő és költőterületükön. Védett területen nem lehet sátrazni, tüzet gyújtani, szemetelni, és nyitott kutakból se igyunk! Jó, ha tudjuk azt is, hogy a tanösvények és a halgazdasági halastavak látogatása csak a nemzeti parki belépőkártya megvásárlásával engedélyezett. A tanösvények – napkelte és napnyugta között – gyalogosan, kerékpárral, lóháton vagy szekérral látogathatók,

letérni róluk tilos, és ügyeljünk rá, hogy felázott utakon se közlekedjünk! Órizzuk meg a pusztá csendjét, nyugalma is! Házi kedvenceket csak pórázon lehet vezetni, a szabadon élő háziállatokhoz csak gazdáik engedélyével közeledhetnek.

A nemzeti park területén bejárható útvonalokról és a látogatás feltételeiről részletes információ a látogatási szabályzatban található (www.hnp.hu/latogatasiszabalyzat). A tájékozódást kiadványok, térképek is segítik. További segítségért az információs irodához is fordulhatnak (52/589-000, info@hnp.hu).

Életképek

Ördögné Czeglédi Mária
őstermelő (60) Jászfényszaru,
Jász-Nagykun-Szolnok megye

25 éve gazdálkodunk, és 2000 óta élünk tanyán. Hozzá tartozóimmal szántóföldi növénytermesztéssel, állattenyésztéssel, tejfeldolgozással foglalkozunk. Tudatosan törekszünk a vagyoni védelmi ajánlások figyelembe vételére. A művelés alól kivont területet bekerítettük, vadkamerát szereltünk fel, kutyákat tartunk. Szomszédok nincsenek, mert a környező tanyák megszűntek. A város nincs messze, és a szél-só utcák lakói, akik ránk látnak, gyanús körülmények esetén akár éjjel is értesítenek mobiltelefonon. Számíthatok rokonaim és barátaim segítségére is. Jászfényszaru kisváros, jól ismerjük egymást a lakossággal.

Jó a kapcsolat a rendőrséggel, polgárőrséggel, közterület-felügyelőkkel is. Rendszeresen járőröznek a dűlőutakon, szinte naponta találkozunk és váltunk pár szót. Eddig még nem követtek el sérelmünkre büncselekményt, de ha gyanús idegent látok, azonnal szólok a fiamnak és a rendőröknek. Legnagyobb segítség a biztonságtudat, az emberi kapcsolatok megléte. Tanyán élni jó, de nagy figyelmet kíván, és felelősséggel jár! Ebben partner a személy- és vagyoni védelem valamennyi helyi résztvevője, valamint a gazdatársak, melyet ezúton is köszönök nekik!

Tűzgyújtás és tüzmegeelőzés

A szabadtéri tüzek jellemzően az év két időszakában, tavasszal és a nyári szárazságok idején jelennek meg komoly veszélyt az emberekre és a környezetre. Az elmúlt évek statisztikai adatai alapján a szabadban keletkezett tüzek 99 százalékát emberi tevékenység okozza. A károk akkor előzhetőek meg a legkönnyebben, ha tisztában vagyunk a biztonságos szabadtéri tűzgyújtás és a tüzmegeelőzés alapvető szabályaival!

Tudnivalók:

• A kerti zöldhulladék elégetése alapvetően tilos az ország területén, de az ön-

kormányzatok rendeletben engedélyezhetik azt.

- A szabadban gyújtott tüzet soha ne hagyjuk felügyelet nélkül!
- Mindig gondoskodjunk megfelelő mennyiségű oltóanyagról!
- Mindig legyen nálunk olyan kéziszerszám, amivel irányítani tudjuk az égést!
- Minden esetben tájékozódjunk a tűzgyújtási tilalommal és a várható időjárással kapcsolatban. Erős szél esetén ne gyújtsunk tüzet!
- Ha tüzet vagy más veszélyhelyzetet észlelünk, hívjuk a 112-es segélyhívó számot.

Figyeljünk az utakon!

A tavaszi munkák alkalmával a mezőgazdasági gépek gyakran sarat hordanak fel, amely csúszóssá teheti az utakat. Haladás során csúszós útszakaszra való ráfutáskor az autó stabilitása megváltozik. A hirtelen mozdulat a kormányon, féken, gázon balesethez vezethet. Gázlevétellel és motorfékkel

csökkentsük a sebességet! **FONTOS!** A légszák nem helyettesíti a biztonsági övet. Ütközés esetén a tehetetlenségi erő miatt előre csapódó testet az ellenkező irányból nagy erővel berobbanó légszák nem védi meg, sőt akár további sérüléseket okozhat. Használják a biztonsági övet!

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ SZÁM

CSAK VÉSZHELYZETBEN HÍVJA!

- BALESET
- TŰZESET
- BŰNCSELEKMÉNY
- ÉLETVESZÉLY
- KATASTRÓFA

112-ES SEGÉLYHÍVÓSZÁMON TÖRTÉNŐ BEJELENTÉSKOR AMIT EL KELL MONDANI:

- BEJELENTŐ NEVÉ
- ESEMÉNY PONTOS CÍME, HELYSZÍNE
- MI TÖRTÉNT, MIT LÁT
- VAN-E SÉRÜLT

A halászat, horgászat főbb szabályai

A halászathoz, horgászathoz engedélyek beszerzése szükséges. Ezek egyike az állami horgászjegy, amit a területi halászati hatóság állít ki. Rendelkezni kell horgászegyesületi tagsági viszonnal is. A horgászatot csak az illetékes horgászegyesület vízterületére vonatkozó engedély birtokában művelheti a horgászvizsgálóval rendelkező személy. A vizsga célja többek között az egyes halfajták és engedélyezett horgász módszerek megismerése. A halak eltulajdonítását, illetve tiltott módszerrel való megszerzését, megtartását jogszabály rendeli büntetni.

Melyek a tiltott módszerek?

- A „**gereblyézős**” módszer: egy nagy ólomsúlyba öntött háromágú horog vízbe dobálása, a halak testébe akasztva erőteljes rángatással történő kihúzása.
- Váltóáramú elektromos eszköz – közismert nevén „**villanyozás**”: a partról nagy erejű áramütést generáló gép alkalmazása. Az elkábított halakat a víz színéről összegyűjtve tulajdonítják el.

- **Mérgező vagy kábító hatású anyag:** ugyanaz a célja, hatása mint az elektromos eszköznek.

- A „**marázsa- vagy nyakzó**” háló: nagy lyukbősséggel szövött, a vízszint alatt kifeszített háló. A halak a háló lyukaiba akadnak, és kínok között elpusztulnak. A rapsic (haltolvaj) időnként visszatér, kihúzza a jól álcázott hálót, és eltulajdonítja az abba akadt zsákmányt.

Az engedélyek hiánya, a megszabott mérethár alatt kifogott és megtartott hal, a tilalmi időben történő horgászat természetesen szankciót von maga után.

A szabályosan kifogott és elvinni kívánt halat a vízpartról elszállítani gyorsan és kíméletesen leölve szabad. A 30 cm-nél kisebb testhosszúságú hal elszállítható élve is olyan tárolóedényben, amely biztosítja számára a szükséges oxigéntartalmú vizet, és minimalizálja a stresszhatásokat.

Aki minden szabálynak megfelelően űzi ezt a sportot, annak természetesen nem lehet félnivalója.

Vízbiztonsági tanácsok

A Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság felhívása

A víz jó barát, de a meggondolatlan ember számára adott esetben akár ellenséggé is válhat. A balesetek megelőzése érdekében fontos, hogy mindenki ismerje a legfontosabb vízbiztonsági szabályokat.

Tilos a fürdés:

- a kijelölt fürdőhelyek kivételével a határvizekben és városok belterületi szabad vizeiben (pl. bányatóban)
- hajókikötők területén, hajózó útvonalban, úszó munkagépek 100 m-es körzetében
- vízi műtárgyak (vízerőmű, zsilip, hidak 300 m-es, kompikötő, hajórakodóhely) 100 m-es körzetében
- egészségre ártalmas vizekben (pl. szennyvíztározó)
- éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén, valamint mindenhol, ahol ezt tiltó tábla jelzi.

A folyóvizet megfigyelve megállapítható a folyás, a sodrás iránya, az örvények helye. Örvények általában ott alakulnak ki, ahol a mederben valamilyen tárgy található – például hídpillér vagy más akadály. Ilyen helyen szintén tilos a fürdőzés!

Csónakot csak az vezethet, aki a 14. életévét - gépi hajtású vízijármű esetében a 17. életévét - betöltötte, tud úszni, és a vezetésben kellő gyakorlattal rendelkezik, ismeri a vízterületet és a szabályokat.

- Vízen levő csónakban tartózkodó, úszni nem tudó, valamint 16 évnél fiatalabb személy, továbbá vízi sporteszközön (vízisí, szörf, quad, stb.) közlekedő minden személy köteles mentőmellényt viselni.
- Vízijárművet csak olyan személy vezethet, aki nem áll a vezetéskorlátozó szer (pl. szeszital, tudatmódosító szerek) hatása alatt.

A csónak kötelező felszerelése:

- mentőmellény
- legalább 1 db. evező
- tűz- vagy robbanásveszélyes anyag szállítása esetén 1 db. tűzoltó készülék
- elektromos üzemelésű, fehér fényű fényforrás (lámpa), tartalék izzó
- a csónakot üzemeltető (tulajdonos) nevét, lakcímét tartalmazó, a csónakra rögzített tábla
- legalább 1 l-es vízmerő (szapoly)
- legalább 10 m-es kötél vagy lánc
- 1 db horgony.

Vadveszélyes területek

A balesetek elkerülése érdekében a vadveszélyes területeken az illetékes vadásztársaságok figyelmeztető táblákat helyeznek ki, mellyel arra hívják fel a gépjárművezetők figyelmét, hogy az adott területen az átlagnál jóval nagyobb a valószínűsége a vadászható állatok felbukkanásának.

Az ilyen területen a gépjárművezetőknek fokozottan kell figyelniük! Úgy kell

megválasztaniuk a gépjármű sebességét, hogy az állat hirtelen felbukkanása esetén is el tudják kerülni az ütközést. Mindez este, egy kivilágítatlan erdei, és a vadászható állatok által sűrűn látogatott területen akár igen lassú, 20 km/órás sebességet is jelenthet. Ha mégis bekövetkezik az állattal való ütközés, az közlekedési balesetnek számít. Ezért mindenképpen értesíteni kell a rendőrséget,

illetve a helyileg illetékes vadásztársaságot. Fontos tudni, hogy a vadállomány az állam, illetve a vadásztársaság tulajdona, annak eltulajdonítása lopásnak minősül.

Amennyiben a gépjármű vezetője és a vadászható állat mozgásáért felelős illetékes vadásztársaság is minden tőle megkövetelhetőt megtett a baleset elkerülése érdekében - s így egyikük sem vonható

felelősségre -, mindkét fél saját maga viseli a károkat. A vadásztársaság a vadállományban esett kárt, a gépjármű vezetője pedig a gépjárműben okozott kárt.

BÁCS-KISKUN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

6000 Kecskemét, Batthyány utca 14.
Tel.: 06-76 513-300
E-mail: bacsmrfk@bacs.police.hu

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 4024 Debrecen, Kossuth u. 20.
Telefon: 52/516-400
E-mail: hajdumrfk@hajdu.police.hu

BÉKÉS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

5600 Békéscsaba, Bartók Béla út 1-3.
Tel.: 06-66 523-700
E-mail: bekesmrfk@bekes.police.hu

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

5002 Szolnok, Baross utca 39.
Tel.: 06-56 501-600
E-mail: jaszmrk@jasz.police.hu

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

6722 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 22-24.
Tel.: 06-62 562-400,
E-mail: ugyelet.csongradmrfk@csongrad.police.hu

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 2
Telefon: 42/524-600
E-mail: szabolcsmrfk@szabolcs.police.hu

IMPRESSZUM

KIADÓ:

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

FELELŐS KIADÓ:

Dakos József r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
megyei rendőrfőkapitány

FŐSZERKESZTŐ:

CSONGRÁD MEGYEI
RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

NYOMDA ÉS TERJESZTÉS:

Magyar Posta Zrt.

A kiadvány a **BELÜGYMINISZTERIUM** és a **NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS** támogatásával készül.

BELÜGYMINISZTERIUM

A Belügyminisztérium és a
Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával.